

Téereb Dañeel — Limukaay juróom-ñaareel ak ñettéel

Wéral ay melo yu bareed yi ci nettali jaar-jaar yi: Naxu Jeroboam ak nattu ngëmug yëngu-yëngu Adventiste bi

Jeff Pippenger

2024-02-06

Nguuru bëj ak bëj penku yi ñu tasaaral leen ci merug Yàlla diiru ñaari junni ak juróom-ñaar téeméeri at ak ñaar-fukk, ngir matal kóllère gu damatu gi ci Léwitik 25 ak 26. Ñeent-fukk ak juróom-benn at yi nekk ci diggante njéxital mer mu njëkk ma ak mer mu mujj ma dafa tegtal dajale gi ñaari nguuru yooyu ci benn nguuru Israayil bu xel te jamono jii mooy 1844. Dajale gi ñaari xeet yooyu tegtaloona na ko ñaari bant yi Esekiyel boole woon benn, ak ñaari bant yi jigéen jiir ji ca Sarepta dajale woon ci nettali Eliya. Ci 22 Oktoobar 1844, jaar-jaaru waxu Yàlla bu jëm ci nguuru bëj ak nguuru penku yi agsi na ca njéxitalam, te ci loolu mu delloo xew-xewu njàlbéenu ñaari nguuru yooyu.

Yerobowam tabaxna benn diine gu dëggul ci nguuru gu bëj-saal bi ngir tere ay jaaram ñi dem Yuda, jaamu Yàlla ci kër-u-àddina ga nekk Yerusalem.

Ba noppi ci xolam ne, Léegi nguuru gi dina dellu ca kër Daawuda. Su nit ñii yéeggee ngir jébbalu sarax ca kër Aji Sax ji ci Yerusalem, kon xolu nit ñii dina dellu jëm ci seen boroom, maanaam ci Roboam buur Yuda; dinañu ma rey te dellu jëm ci Roboam buur Yuda. Ci kaw loolu buur bi gisal mbir mi ak ñeneen, defaar ñaari nag yu wurus, ne leen: “Dafa metti ngir yéen ngéen yéeg ba Yerusalem; xoolleen seen yàlla, yéen Israyil, yi leen génne woon réewum Misra.” Mu teg kenn ci Béthel, beneen bi mu teg ko ci Dan. Te mbir moomu mujj na doon bàkkaar; ndax nit ña dem nañu sujjóotiku ci kanam kenn ci ñoom, ba dem Dan. Mu tabax itam kër yu tundu kawé yi, te def saraxalekat yu bokk ci nit ñi gën a suufe, ñoom ñi nekkul woon ci doom yi Léwi. Ba noppi Yerobowam samp benn màggal ci weeru juróom-ñett, ci bésu fukk ak juróom-ñeent ba ci weer wa, mel ni màggal mi nekk ci Yuda, te mu jébbal ci sarxal ba. Noonu la def ci Béthel, di rendi ngir nag ya mu defoon; te mu teg ci Béthel saraxalekati tundu kawé yi mu sosoon. Noonu mu jébbal ci sarxal ba mu defoon ci Béthel ci bésu fukk ak juróom-ñeent ba ca weeru juróom-ñett, maanaam ca weer wa mu juré ci xolam; te mu samp màggal ngir doom yu Israyil; mu jébbal ci sarxal ba, te taal cuuraay. 1 Buur Ya 12:26–33.

Sistamamu jaamu Yàlla moo doon misaalu Katolisim bi (pagaasite), ndax ni ci ànd ak fippu Aarón, mu taxawal nataal bu jëm ci te di nataalu rab wi. Ñaari nataal yu xar yi defoon nañu leen ak wurus, te loolu dafa mel ni Babilon. Nataal yooyu jagleeloon nañu leen yállay Misra, yi ñu xamale ni Aarón itam xamale woon leen; nekk “yàlla yi leen génne woon ci suuf si réewum Misra.” Mu tabax ñaari sarxalukaay ci ñaari dëkk, yu, bu ñu leen xoolandoo, di tegtale booleem kër Yàlla (Betel) ak nguuru (Dan). Sarxalukaay yooyu ay naafila lañu woon yu sarxalukaay bu dëgg bi, mooy Kirist, ni Katolisim itam di wax ne mooy doxandéem Kirist ci suuf. Mu yékkatiwuloon ngéneel gu yàqu, ni saraxalekat yi Katolisim itam nekke. Mu tànn benn bés ngir jaamuwaayam bu mu

jëfandikoo te bés boobu dafa wuute woon bu baax ak bés yi ci benn ci bëss yu màgg yu dëgg yi Yàlla, ba tax muy tegtale werante gi ci diggante bés sub jaamu bu dëgg ak bés sub jaamu bu dul dëgg.

Bi muy ubbeeku yaramam-jubam gu fen, Yàlla yónnee ab yonent bu joge Yuda ngir yeddam sistemi jaamu guy fen.

Noonu, xool-leen, nit ku boka ci Yàlla jóge Yuda dikk na Betel ngir kàddug Boroom bi; te Yerobowaam taxawoon na ca wetu saraxal ba ngir taal cuuraay. Mu woote ci kaw saraxal ba ci turu kàddug Boroom bi, ne: “Éy saraxal, saraxal, nii la Boroom bi waxe: Xoolal, doom bu góor dina juddu ci kër Dawuda, turam Yosiya; te ci sa kaw la di rendi saraxal paal yi yu tundu yéegukaay yi, ñiy taal cuuraay ci sa kaw, te ay yaxu nit dinañu leen lakk ci sa kaw.” Te bés booba mu joxe firnde, ne: “Lii mooy firnde li Boroom bi wax: xoolal, saraxal ba dina xar, te ndoxit bi nekk ci kawam dina tuuru.” 1 Buur 13:1–3.

Yonent bi jóge Yuda yégle ab kàddu yu am ñetti wàll ngir xamle juddu buur Yosiya buy ñëw. Mu waxoon ne Yosiya dina rey saraxalekat yu bon ya ñuy jëfandikoo ci saraxalukaay gu dëggul ga, te itam Yosiya dina lakk yaxu nit ci bopp saraxalukaay boobu. Mu itam jox Yeroboam mandarga, di wone ne saraxalukaayu Yeroboam dina ubbeeku te dënd ga tuuru. Lépp loolu am na, ni ko Kàddug Boroom bi waxe, waaye bi Yeroboam déggee yégleb yonent bi, mu mer lool te seet na ni mu mën a jëfandikoo yonent bi, waaye Yàlla moom moo doon kilifa.

Ba te amee, bi buur Yeroboam déggee waxu nit ku Yàlla, mi xaacu woon ci saraxalukaay ba ca Betel, mu yóbbu loxoom jógé ci saraxalukaay ba, naan: «Jàppleen ko.» Te loxoom, li mu yóbbu woon ngir ñu dëgmal ko, wow na, ba mu mën ko woon delloo ci moom. Saraxalukaay ba itam xar na, te pënd ba tuuru ci kaw saraxalukaay ba, ni ko firnde gi nit ku Yàlla ga joxe woon ci kàddug Aji Sax ji. 1 Buur ya 13:4, 5.

Màndarga ga daldi ba noppi sa saa si, te loxob Yeroboam daldi lafa.

Noonu buur ba tontu ne jël ca nit ku Yàlla ga ne ko: “Ñaanal léegi kanamu Aji Sax ji, Yàlla sa, te nga ñaanal ma, ngir sama loxo delluwaat ma.” Nit ku Yàlla ga nag ñaan ci Aji Sax ji, ba loolu tax buur ba delluwaat am loxoom, mu mel ni mu nekkoon njàlbéen. Noonu buur ba ne nit ku Yàlla ga: “Kaay kër ga ak man, nga noppalu, te dinaa la may pey.” Waaye nit ku Yàlla ga ne buur ba: “Bu ma mayee sax genn-wàll ci sa kër, duma duggu ak yaw, te duma lekk mburu, mbaa naan ndox ci bérab bii. Ndaxte kàddug Aji Sax ji moo ma ko sant, ne: ‘Bul lekk mburu, bul naan ndox, te bul dellu jaaraat ci yoon wi nga jaaroon ngir ñëw.’” Noonu mu dem beneen yoon, te delluwul ci yoon wi mu jaaroon ba Betel. 1 Buur Ya 13:6–10.

Yesu dafay wone mujju mbir ak njàlbéenam; te njàlbéenu nguur gu bëj-gànnar ak gu bëj-saalum bu Israayil gu yàgg gu dëgg jeex na ci jaar-jaar bi ñaari yéet yi booloo nekk benn yéet, te loolu di firndeel xeet wu Israayil wu xel mu bees.

Ci bi ñaari bant yi boolee, ab yoonu nattukaay bu am ñetti jéegoñ moo tàmbalee ci jamono mujj ma ci 1798. Ñaari bant yi ñépp (nguur yi) dañuy dajale woon lu jiitu ndox mi Xel Mu Sell mi di tuur ci Yuuxu Digg-Bët. Ci njëkk yàqub yaakaar ba ca bëj-gànnaru 1844, Protestan yi dañoo lajj ci yoonu nattukaay boobu, ba nekk doomi Katolisism; noonu, dañoo dellu jébbale tàmbaliinu ab

sistemu jaamu gu dëggul, ni ko Yerobowam wonne woon ci misaal.

Yeesal Protestant bi dafa liggéey bu Yàlla matal ngir génne kēram gi nekk ci màndiŋ mi, sore ko ak gēm-gēmu xelul, aaday yu ñu jële, ak jëfandikoo yi màggu njëkk yi kër gu Room. Li dale ca jamonoy Martin Luther, dëgg yi di gën a feeñ, ngir wone ne jigéenu ndaw saay bi Tyre du dara ludul ab sistemu jaamookaay bu bokk ci xol yu dul Yàlla, te ñu muur ko ak fen njuboo bu tudd Kiristaanug. Bëgg-bëggu Boroom bi mooy génne ay nitam yu ñu jàpp tebb ci lëndëm, ni Mu ko def ba moomeelam yi nekk ay jaam ca Misra. Mu goreel leen ci njaamug Misra ngir jox leen yoonam. Bañu Protestan yi bañ a topp leer gu yokku ci xam-xam bi ñu ubbiwoon ci 1798, tere na leen ñu xàm yoon wi ak liggéeyu kër gu sell gu dëgg gi Kirist defoon ci 1844.

Seen ñàkkam bu jëfandikoo waxtu àtte ba, mooy ne ñoom dajal nañu doon doom yu jigéen yi njëkk ci kër gu Rom, te gannaaw loolu ñu sos ab sistemu jaamu gu dul dëgg, gi Mbind mi ràññee ni mooy yonent bu dul dëgg bi (Protestantisme bu wàññiku). Millerites yu takku yi, ñi dugg ci bérab bu sell bi ci ngëm ci 22 Oktoobar 1844, jot nañu leerug malaaka bu ñetteel bi, te ñu joxe yedd gu dëgër ci sistemu jaamu gu dul dëgg, gi wax ne moom dafa nekk Protestant, waaye muy sax ci aada bu njëkk bu paganisme, mooy jaamu jant bi. Yonent bi jóge Yuda dafa misaaloon Adventisme Millerite bi, mi xamle te yégle bataaxalu malaaka bu ñetteel bi bi àgg ci 22 Oktoobar 1844.

Bi Yerobowam jëkkërul yonent bi ngir mu ñëw ci kēram te daldi ci boppam, yonent bi wax na ndigal yu mat te wuute yu Boroom bi ko joxoon. Ndigal loolu joxees na ko itam Adventismu Millerite. Ndigal boobu moo doon ne buñu dellu ci yoon wi ñu jaaroon; te Adventismu Millerite génn na woon ci mboolooy Protestan yi. Ñu tàccu woon ak Protestan yi ca njëkk a tiis ba ci bëgg-bëgg bu njëkk ba, ci nooru atum 1844, te Yereimi joxe na misaal bu wone ndigal yu mel noonu, yuñu joxoon yonent bi jóge Yuda.

Wax ji yaa gisoon, te lekk naa ko; te sa wax nekkal na ma mbég ak bannexu sama xol; ndaxte tudd naa sa tur, Yàlla Boroom gàngoor yi. Togagu ma woon ci mbooloom ñi di ñaawal, te béguma ak ñoom; ma toog am sama bopp ndax sa loxo, ndaxte feesal nga ma ak mer mu tar. Lu tax sama metit sax ba fàww, te sama gaañu du faj, ba bañ a wér? Ndax da nga neex a nekk ci man mel ni kuy wor fen, ak mel ni ndox mu parul? Moo tax Boroom bi ne naan: Su fekke nga dellusi, dinaa la delloo, te dinga taxaw ci sama kanam; te su fekke nga génne lu wert ci lu bon, dinga mel ni sama gémmiñ; na ñoom dellu ci yaw, waaye yaw bul dellu ci ñoom. Te dinaa la def ci nit ñii miir xàñjar bu ñu tata; dinañu xeex ak yaw, waaye duñu la man a raw, ndaxte maa ngi ànd ak yaw ngir musal la te xettali la, la Boroom bi wax. Te dinaa la musal ci loxoy ña bon, te dinaa la jot ci loxoy ñi tiit. Yereimiya 15:16–21.

Ba yéeg waxtu kàddug wax ji ci ñaareelu Musiba bi, ci 11 ut 1840, malaaka mu mag mi nekk ci Peeñu Yowaana fukk wàcc na ak téere bu ndaw bu ubbe ci loxoom, te ñu wax Yowaana mu dem jël téere ba te lekk ko. Yereimi moo tegtal ñi lekkoon téere bu ndaw boobu ci jamono jooju ci jaar-jaar, te ay wax ya neex nañu ni diw, ndaxte ñoo doon “mbégte ak bannexu” xolam. Waaye ndax “loxo” Yàlla, Yereimi “fees na” “ak mer mu tar,” dafa “gaawoon,” te nekk ci “metit mu sax.” Ndax “loxo” Yàlla, Yereimi xalaat na ne Yàlla doon na ci moom “ni fenkat,” ak ni “ndox yu wéy.” Boroom bi dafa tēj “loxoom” ci kaw ab njuumte ci yenn limi aji-1843.

Yeremi mooy nañu ci misaal njàqare jëkk bi ñi Millérite yi amoon, ba gis-gisu Habakuk yéexee. Ñi ñu misaalal ci Yeremi dafa mel ni seen ney bub xam-xam ne yégle bi, bi ñuy wone ni mooy “taw,” amul njariñ. Waaye Habakuk waxoon na ne “gis-gis gi dafa am ngir waxtu wu ñu sàkk; waaye ci mujj ga dina wax, te du fen: doonte yéex na, muñal ko; ndaxte dina ñëw ci lu wóor, du yéex.” Yeremi dafa foogoon ne Yàlla fen na, te yégle bi (taw) amul njariñ, waaye yéex rekk la woon.

Noonu Yàlla jàngal Yermiya ne: “su fekke nga dellu, dinaa la dellooat, te dinga taxaw ci sama kanam; te su fekke nga génne lu jafe jublu ci lu bon, dinga mel ni sama gémmin: nañu dellu ci yaw; waaye yaw, bul dellu ci ñoom.” Gannaaw njaaxle ga, Yermiya di wone nit ñi Yàlla moom, ñi war a dellu ci liggéeyu Boroom bi te yëkkati seen bopp ci ñàkk yaakaar ga juddoo ci feeñu ne yégle bi dafa lajj. Su Yermiya defee liñ ko sàkk, Yàlla dina ko may mu nekk Ay waxkatam.

Li gën a am solo ci sunu njàngat fii jamono jii mooy li Yàlla waxoon Yermiya ci mbirum “mbooloom ñiy ñaawal” ña doon “béng” ci kaw xelam bu daanu. Mu wax Yermiya ne, ñiy ñaawal ñoo man a dellusi ci moom, waaye moom mënul woon muk a dellu ci ñoom. Yermiya dafa mel ni ña taxawoon a dàq Protestan yi, ña fëete woon a tànn a dellu ca biir kërgóorug Katolisism, ba nekk doomi Babilon, yonent yu dul dëgg yi ñeel Baal ak Ashtarot. Yermiya dafa tegu woon ci yonent buy dëkk Yuda, mi ci benn bérab bi ci rëdd gu yonent gi yedd Jerooboam ci ndigëlam jaamu Yàlla ju dul dëgg, ci njàlbéenug nguur gu bëj-gànnar, noonu muy misaal duggug benn sàkkub jaamu Yàlla ju dul dëgg, jooju nekkoon nataalu Katolisism ci mujju jaar-jaaru nguur gu bëj-gànnar. Yonent bi waxoon Jerooboam, ba Jerooboam joxe ngir samp benn booloo, ne warul lekk, naan walla dellu jaar bi mu jóge.

Noonu buur bi wax nit ku Yàlla, ñëwal ak man ca kër ga, nga daldi xelam, te dinaa la jox yool. Waaye nit ku Yàlla wax buur bi ne ko: Bu ma mayee genn xaaj bu nekk ci sa kër, duma duggu ak yaw, te duma lekk mburu mbaa naan ndox fii bérab bii. Ndaxte noonu la ma Boroom bi sant ci kaddugam, ne: Bul lekk mburu, bul naan ndox, te bul dellu jaar ci yoon wi nga jaaroon ba ñëw. 1 Kings 13:7–9.

Waxu yonent Yuda mi dëppook ak liggéey yonent yu dëggadiy Baal ak Ashtarot ci nettali Eliyaas. Ci lu wér, jaar-jaaru Millerite yi itam mooy jaar-jaaru Eliyaas, ndaxte Miller mooy Eliyaas. Ci nettali Eliyaas, yonent yi Baal ak Ashtarot def nañu benn feccu nax, te loolu feeñ ne ay yéefar la bi safara wàccee jóge ci Yàlla, lakk saraxu Eliyaas, noonu muy misaalal tuur gu sell gi ci Yuuxu Digg-bëccëgu jaar-jaaru Millerite yi. Jàkkaarloo gu nekk ci jaar-jaar boobu dafa tegal jàkkaarloobu ñaareelu Eliyaas bi, maanaam Yaxya Miy Sóob, ci jamono ji doom ju jigéenu Herodiyaas (Salome) di def feccu nax boobu. Herodiyaas dafa amoon misaal ci Jesabel, te Jesabel mooy màndargay kilifa gu Katolig gi.

Ci atum 1844, kërceen yu Protestaant yi doon nañu Salome, doom ju jigéen ju Herodias (Jezebel). Ci biir këccug nax, Herod dafa digoon genn xaaj bu tollook genn-wàllu nguuram, te def na ko ca bésib juddoomam; loolu nag mooy misaal bu wér ci fan yu mujj yi, ba fukki buur yi, ñi Ahab di misaalal (buurub fukki nguur yu bëj-gànnar), dëggoo joxe seen nguur Papasi bi (Jezebel). Joxe “genn-wàllu sa nguur” mooy firnde bu bodd-gànnar, te yonent bi jóge Yudee waxoon na Yeroboam lu leer ne, du sax taxawal benn mbokk ak buur bu réer ci ngëm, mbaa mu taagee

doxalinam gu wone-dëggul ci jaamu Yàlla.

Loolu la Boroom bi waxoon it Yeremi, ba Mu ne “ndajem ñi di ree” (Protestante yiy dummóoy te wéyoon ci dëgg) mën nañu dellu ci Yeremi, waaye Yeremi warul mukkk dellu ci ñoom, walla dellu jaar ci yoon wi mu jóge woon. Waaye yonent bu Yuda boobu def na sax loolu, ndaxte ab yonent bu fen ak buy wor ko nax ko balaa mu dellu Yuda—balaa mu matal liggéey biñ ko joxoon.

Léegi woon na ca dëkk Betel; ay doomam ñew nettali ko lépp lu nit ku Yàlla gi defoon bés booba ca Betel; baat yi mu waxoon buur bi, ñoom itam nettali nañu ko seen baay. Noonu seen baay ne leen: “Ban yoon la jaar?” Ndaxte doomam yi gisoon nañu ban yoon la nit ku Yàlla gi, mi jóge Yuda, jaar. Mu ne ay doomam: “Waccal-leen ma mbaam mi.” Noonu ñu waccal ko mbaam mi, te mu war ci kawam, ba noppi topp nit ku Yàlla gi. Mu fekk ko mu toog ca suufu garab gu mag; mu ne ko: “Yaa di nit ku Yàlla gi, ki jóge Yuda?” Mu tontu ne: “Man la.” Noonu mu ne ko: “Ànd ak man dem sama kër, nga lekk mburu.” Waaye mu ne ko: “Manaa dellu ak yaw, mbaa dugg ak yaw; du ma lekk mburu, du ma naan ndox ak yaw ci bérab bii. Ndaxte waxees na ma ko ci kàddug Aji Sax ji ne: ‘Bul fa lekk mburu, bul fa naan ndox, te bul dellu jaaraat ci yoon wi nga jóge.’” Mu ne ko: “Man itam ab yonent laa ni yaw; te malaaka wax na ma ci kàddug Aji Sax ji ne: ‘Dellool ko ak yaw sa kër, ngir mu lekk mburu te naan ndox.’” Waaye dafa ko fen. Noonu nit ku Yàlla gi dellu ak moom, lekk mburu ci kërám, naan ndox. Bi ñu toogee ca tebél ba, kàddug Aji Sax ji dikk ci yonent bi ko delloo. Mu wax ca kaw, ci nit ku Yàlla gi mi jóge Yuda, ne: “Nii la Aji Sax ji wax: ‘Gannaaw nga weddi ndigalu Aji Sax ji, te sàmmuloo ndigal li Aji Sax ji, sa Yàlla, santoon la, waaye dellu nga, lekk mburu te naan ndox ca bérab ba mu waxoon la ne: ‘Bul fa lekk mburu, bul fa naan ndox,’ sa néew dootu dikk ca bàmmeeleu say baay.’”

Gannaaw ba mu lekk mburu te naan, mu sàccal ko mbaam, mooy ci yonent bi mu indiwat woon. Ba mu demee, gaynde dajeeq moom ci yoon wi, rey ko; te bàmmeeleu nekk ci yoon wi, mbaam mi taxaw ci wetam, gaynde gi it taxaw ci wetu bàmmeeleu ga. Te xoolleen, nit ñi di romb, gis bàmmeeleu ga nekk ci yoon wi, ak gaynde gi taxaw ci wetu bàmmeeleu ga; ñu ñew wax ko ca dëkk ba yonent bu mag ba dëkk. Bi yonent bi ko indiwat woon ca yoon wa dëggee loolu, mu ne: “Moom mooy nit ku Yàlla ji, bi weddi woon kàddug Aji Sax ji; moo tax Aji Sax ji jébbal na ko ci gaynde gi, ba xott ko, rey ko, ni Aji Sax ji waxe woon ko.” Noonu mu wax ay doomam ne: “Sàccalleen ma mbaam mi.” Ñu sàccal ko. Mu dem gis bàmmeeleu nekk ci yoon wi, mbaam mi ak gaynde gi taxaw ci wetu bàmmeeleu ga; gaynde gi lekkuloo bàmmeeleu ga, walla xott mbaam mi. Yonent bi jël bàmmeeleu nit ku Yàlla ji, teg ko ci mbaam mi, indiwat ko; yonent bu mag ba dellu ca dëkk ba, ngir jooy ko te suul ko. Mu teg bàmmeeleu ci bàmmeeleu bopp; ñu jooy ko, ne: “Yaa, sama mbokk!” Gannaaw ba mu ko suulee, mu wax ay doomam ne: “Bu ma deewee, suuleen ma ci bàmmeeleu ba ñu suul nit ku Yàlla ji; teg leen samay yax ci wetu yaxam: ndaxte wax ji mu yëglee ci kàddug Aji Sax ji, ci mbirum sarxalukaay bi nekk Betel, ak ci mbirum képp ku nekk ci kër yu bérab yu kawé yi ci dëkki Samari, faw mu am.” 1 Buur ya 13:11–32.

Dina kontine lii ci njàngum bii ci beneen mbind mi ci topp.

“Bu kàttanu Yàlla seede ne lan mooy dëgg, kon dëgg boobu war na taxaw ba fàww muy dëgg. Waruñu nangu genn xalaat gu bees gu topp, buy weddi leer gi Yàlla jox. Nit ñi dinañu jóg ak

tekiinu Mbind mi, te ci seen gis-gis mooy dëgg, waaye dëgg du ko. Dëgggu jamono jii, Yàlla jox na nu ko muy fondemaanu sunu ngëm. Moom ci boppam moo nu jàngal lan mooy dëgg. Kenn dina jóg, beneen itam, ak leer gu bees, buy juuyoo ak leer gi Yàlla jox ci firndeelam Xelam Mu Sell mi. Am na ñu néew ñuy dund tey, ñi jaaroon ci xew-xewi jaar-jaaro gi ñu ame ci tabbaxu dëgg bii. Yàlla ci yiw rekk moo leen bàyyi ngir ñu delloo wax, ba delloo wax, ba ci jeexitalu seen dund, jaar-jaaro gi ñu jaar, ni ko Yowaana ndawul Yeesu def ba ci jeexitalu dundam. Te itam ñiy yëngu ndànk ndànk ak sañ-sañu yoon wi, ñi dee ba noppi, dinañu wax ci yenni bind yi ñuyaata a mool. Ñu ma jàngal ne noonu lañuy dëgg seen baat. War nañu joxe seen seede ci li dëgggu jamono jii di.”

“Warunu nuy nanguy jot yi ñëw ak benn yégle buy weddi njàqare yu xeww ci sunu ngëm. Ñoom da ñuy dajale mbooloom Mbind mi Sell mi, te dajale ko ni lay wone seede ci seen xalaat yu ñuy saxal. Loolu am na yoon ak yoon ci juróom-fukk at yi weesu. Te doonte Mbind mi Sell mi mooy kàddug Yàlla, te war nañu koo wormaal, waaye jëfandikoo ko noonu, bu jëfandikoo googu yëngal benn ndëgëm ci fondemañ bi Yàlla samp te taxawal ci juróom-fukk at yii, loolu njuumte bu réy la. Ki koy jëfandikoo noonu xamul mandargay Xel mu Sell mi yu yéeme yi mayoon doole ak kàttan yégle yi weesu yi ñëw ci nit ñi Yàlla.”

«Seede yi Elder G yi jëfandikookat yu firndeemam duñu wóor. Su ñu leen nangu, dinañu yaq ngëmug nit ñi Yàlla ci dëgg gi nu defar ba tax nu doon li nu nekk.»

«War nanu war ci mbir mii; ndaxte poñ yi mu di jéem a firndeel ak Mbind mi, jubul. Duñu firndeel ne xam-xamug yëfu wéykat yi Yàlla ci jamono ju weesu doon na réccu. Nun amoon nañu dëgg gi; malaakayi Yàlla ñoo nu jiité. Ci njubteb Xel Mu Sell mi la ñu joxe woon waareb mbirum kër-yàlla ga. Wax ju am solo la ci ñépp, ñu noppi ci lu jëm ci jëfandikook yi sunu ngëm, yi ñu boddul woon ci dara. Yàlla du weddi boppam mukk. Firndey Mbind mi dañuy jëfandikoo bu baaxul su ñu ko gaawloo ngir mu seede ci lu dul dëgg. Keneen ak beneen dinañu jógsi, indi lu ñuy wax ne leer gu mag la, te di tàggat seen i wax. Waaye nun, dafa war nu sax ci cosaan yu mag ya. [1 John 1:1–10 quoted.]»

«Dama jàngale ma wax ne baat yii, man nañu leen jëfandikoo ni mu yoon ci jamono jii, ndaxte waxtu wi agsi na ba bàkkaar war a tudde ci turam ju jub. Sunu liggéey dafa am ay tere ci nit ñi nekkul ñu soppeeku, te di wut seen bopp ndam. Ñoom bëgg nañu ñu jàpp leen ni ñoo sos ay xalaat yu bees, yi ñuy indil, di wax ne dees na leen di dëgg. Waaye bu ñu nangoo xalaat yooyu, dinañu yóbbu nit ñi ci weddi dëgg gi Yàlla di maye askanam ci biir juróom-fukk at yi weesu, te di ko dëggal ak firnde gu Leeru Xel mu Sell mi.» Selected Messages, téere 1, 161.